

BESTAAT HET VAK LO NOG IN 2032?

Uitneembaar
kom 30 september
naar Amersfoort

***Neem dit katern mee naar school
en ga de discussie aan met je
collega's in de docentenkamer!***

UITLEG EINDADVIES ONDERWIJS2032 EN STANDPUNT KVLO

In de maand juni hebben de leden door middel van een digitale ledenraadpleging de gelegenheid gehad te reageren op de inhoud van het eindadvies van Onderwijs2032. Daarnaast is de gelegenheid geboden je in te schrijven voor een ledenbijeenkomst op 30 september a.s.. Als extra informatie dit uitneembare katern zodat jullie de uitleg en het standpunt van de KVLO bij de hand hebben. In de digitale versie van ons blad op de site zijn de links uiteraard aanklikbaar.

Bestaat het vak LO nog in 2032?

In 2015 heeft er een landelijke dialoog over een mogelijke herziening van het onderwijscurriculum plaatsgevonden. Het Platform Onderwijs2032 heeft hierover in januari 2016 een eindadvies uitgebracht, waarbij de scholen, leraren en kinderen meer vrijheid krijgen voor 'eigen keuzes'. In het advies wordt voorgesteld om de vakken meer dan in het verleden met elkaar te laten samenwerken en wordt voorgesteld de traditionele indeling in vakken deels te doorbreken.

In het eindadvies wordt het vak lichamelijke opvoeding niet meer expliciet genoemd als een vak in het kerncurriculum of als domein. De KVLO maakt zich hierover grote zorgen en wil graag weten wat de leden hiervan vinden.

TEKST KVLO FOTO'S ANITA RIEMERSMA

Geschiedenis

In 2015 heeft het Platform Onderwijs2032 de opdracht gekregen om te onderzoeken of ons onderwijs (zowel PO als VO) nog wel up-to-date is voor de toekomst. Iedereen kon aan deze discussie een bijdrage leveren in bijeenkomsten en op de sociale media. De KVLO heeft dit uitvoerig gedaan (zie link 1).

Het eindadvies is in januari 2016 aangeboden aan staatssecretaris Sander Dekker (zie link 2). Veel leraren waren echter niet op de hoogte van het advies of voelden zich er niet bij betrokken. De Onderwijscoöperatie heeft daarom met de staatssecretaris afgesproken eerst een verdiepende en verbredende fase in te lassen om gesprekken met leraren te voeren, voordat een nieuw curriculum kan worden opgesteld. Deze fase zal duren tot 1 november 2016. Hieronder in het kort de overgenomen hoofdlijnen uit het eindadvies en daarna de standpuntbepaling van de KVLO.

Hoe ziet het eindadvies Onderwijs2032 er op hoofdlijnen uit?

Er moet een vaste basis van kennis en vaardigheden zijn die zich beperkt tot datgene wat alle leerlingen minimaal nodig hebben voor vervolgonderwijs en om in de maatschappij te kunnen functioneren. Door die basis te beperken en vast

te leggen in een kerncurriculum, krijgen leraren meer ruimte om hun onderwijsaanbod in te richten naar de behoeften, ambities en persoon van hun leerlingen.

Kerncurriculum

Het Platform beschouwt Nederlands, Engels, rekenvaardigheid (inclusief wiskunde), digitale geletterdheid en burgerschap als vaste basis voor iedere leerling (PO en VO). Het kerncurriculum omvat daarnaast ook kennisdomeinen en vakoverstijgende vaardigheden.

Kennisdomeinen

In de domeinen gaat het om kennis die leerlingen nodig hebben om de wereld te kunnen begrijpen en eraan bij te dragen. Het Platform stelt voor die kennis in drie domeinen te clusteren: Mens & Maatschappij, Natuur & Technologie, Taal & Cultuur. Leerlingen maken zich de kennis van die domeinen op een diepgaande manier eigen: niet van alles een beetje, maar meer van minder. Ze leren kennis uit verschillende vakken met elkaar in verband te brengen aan de hand van maatschappelijke vraagstukken.

Vakoverstijgende vaardigheden

Scholen brengen hun leerlingen behalve kennis ook vakoverstijgende vaardigheden bij, die

eveneens tot de vaste basis behoren. Het gaat om leervaardigheden, creëren, kritisch denken, probleemoplossend vermogen en samenwerken.

Keuzevrijheid voor scholen

Door de vaste basis voor iedereen te beperken krijgen de scholen meer keuzevrijheid bij het invullen van het onderwijsaanbod. Ze maken keuzes voor verbreding en verdieping van het aanbod die het best passen bij hun visie, de leerlingen en hun ouders en de professionaliteit van hun leraren.

Lichamelijke opvoeding ondergebracht bij persoonsvorming

In het eindadvies Onderwijs2032 worden de leerinhouden van lichamelijke opvoeding niet expliciet genoemd bij de uitwerking van het kerncurriculum. Maar het belang van bewegen wordt wel onderkend in het eindadvies als voorbeeld voor de persoonlijke vorming van het kind. Daar staat expliciet het belang van lichamelijke ontwikkeling, vaardiger worden in bewegen, het waarderen van bewegen en het belang van gezonde leefstijl voor de leerling. ■

Het standpunt van de KVLO

De KVLO heeft uitgebreid gereageerd op het eerste advies en op het eindadvies van het Platform Onderwijs2032. Deze reacties zijn terug te vinden op de website van de KVLO (zie linken 1 en 3). Hieronder in het kort de kern van de KVLO reactie:

Lichamelijke opvoeding in de basis

Het is voor de KVLO onbegrijpelijk dat het Platform Onderwijs2032 het leren van motorische basisvaardigheden wel belangrijk vindt voor de persoonsvorming, maar deze geen duidelijke plaats geeft in het kerncurriculum. Hoe kan persoonsvorming dan plaatsvinden?

De KVLO onderstreept het belang van bewegen voor de persoonsvorming van elk kind en vindt dat de huidige vernieuwingen in het vak lichamelijke opvoeding goed aansluiten bij de gewenste richting van Onderwijs2032. De huidige en toekomstige ontwikkelingen en de betekenis die het Platform terecht toedicht aan bewegen en sport, rechtvaardigt naar onze mening een duidelijke plaats van het vak lichamelijke opvoeding in het kerncurriculum, als een kernvak in de basis, naast Nederlands en Engels en/of als een apart domein.

Politiek wil borging van het vak lichamelijke opvoeding

De KVLO wijst in haar reacties op de politieke ontwikkelingen die er juist op zijn gericht om het vak lichamelijke opvoeding zo goed mogelijk te borgen en dat staat haaks op het eindadvies.

Ook staatssecretaris Dekker zegt in zijn reactie (link 4) op het eindadvies het volgende over ons vak: "Het platform vindt het ten slotte van belang dat er op school ruime aandacht bestaat voor lichamelijke ontwikkeling, een gezonde leefstijl en sport. Dit sluit aan bij het plan van aanpak bewegingsonderwijs primair onderwijs." (zie link 5).

In dat plan van aanpak staat nota bene dat de leerlingen minimaal twee uur (het liefst drie uur) bewegingsonderwijs moeten krijgen gegeven door een bevoegde (vak)leerkracht. Daarnaast zijn er in 2016 maar liefst twee initiatief (wets)voorstellen ingediend door de Tweede Kamer: de SP (Van Nispen) en VVD (Heerema) om het aantal uren en de kwaliteit van het vak lichamelijke opvoeding te waarborgen (zie link 6).

De KVLO is daarom van mening dat er in het basiscurriculum een goede borging moet komen voor de lichamelijke opvoeding, zodat alle leerlingen voldoende bewegingsvaardigheden leren als gedegen basis voor een actieve en sportieve leefstijl, voor nu en voor 2032. ■

Bijlagen

- Link 1: Reactie KVLO (2015) op het eerste advies Platform Onderwijs2032
<https://www.kvlo.nl/nieuws/berichten/reactie-kvlo-op-het-eerste-advies-platform-onderwijs2032.html>
- Link 2: Eindadvies Platform Onderwijs2032
<http://ononderwijs2032.nl/wp-content/uploads/2016/01/Ons-Onderwijs2032-Eindadvies-januari2016.pdf>
- Link 3: Reactie KVLO op eindadvies Platform Onderwijs2032
<https://www.kvlo.nl/nieuws/berichten/onderwijs2032-adviseert-e298r-uim-aandacht-voor-sport-en-beweging27.html>
- Link 4: de brief van staatssecretaris Dekker over het eindadvies Platform Onderwijs2032 [https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/onderwijs2032/documenten/kamerstukken/2016/01/23/kamer-brief-met-beleidsreactie-op-het-advies-van-het-platform-onderwijs2032\)](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/onderwijs2032/documenten/kamerstukken/2016/01/23/kamer-brief-met-beleidsreactie-op-het-advies-van-het-platform-onderwijs2032)
- Link 5: plan van aanpak bewegingsonderwijs OCW - PO-Raad
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2015/01/27/plan-van-aanpak-bewegingsonderwijs>
- Link 6: Initiatief (wets)voorstellen m.b.t. het vak lichamelijke opvoeding https://www.kvlo.nl/mysite/modules/MDIA0100/2060_tk_34420-3_toelichting_meer_en_beter_bewegingsonderwijs__25-02-2016.pdf
- https://www.kvlo.nl/mysite/modules/MDIA0100/2170_284initiatiefnota_uitgebreid.pdf